

Zintegrowany System Zarządzania w Śląskim Centrum Społeczeństwa Informacyjnego

Beata Wanic

Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego

**II Śląski Konwent Informatyków i Administracji
Samorządowej
Szczyrk, 18 października 2012 r.**

Co oznacza ZSZ?

bezpieczeństwo - PN-ISO/IEC 27001:2007

jakość - PN-EN ISO 9001:2009

usługi IT - ISO/IEC 20000-1:2005

Jak wdrażaliśmy ZSZ?

Pierwsze działania

- 2007-2008 projekt SEKAP

System Bezpieczeństwa

Opracowanie i wdrożenie polityki bezpieczeństwa informacji zgodnie z normami PN ISO/IEC 17799 i ISO/IEC 27001

Jak wdrażaliśmy ZSZ?

I etap

- 2010 r. (10.06-31.10)

Opracowanie i wdrożenie zintegrowanego systemu bezpieczeństwa wraz z przygotowaniem do procesu certyfikacji na zgodność z normami PN-ISO/IEC 27001:2007 i PN-EN ISO9001:2009

- audyt
- dokumentacja
- wdrożenie
warsztaty, szkolenia
- zakup oprogramowania

Jak wdrażaliśmy ZSZ?

II etap

- 2011 r. (30.09-15.12)

Doradztwo w zakresie opracowania zasad współpracy z Partnerami w zakresie eksploatacji projektu SEKAP2 zgodnie z zasadami biblioteki ITIL wraz z opracowaniem umów z Partnerami

- audyt
- dokumentacja
- wdrożenie

warsztaty, szkolenia

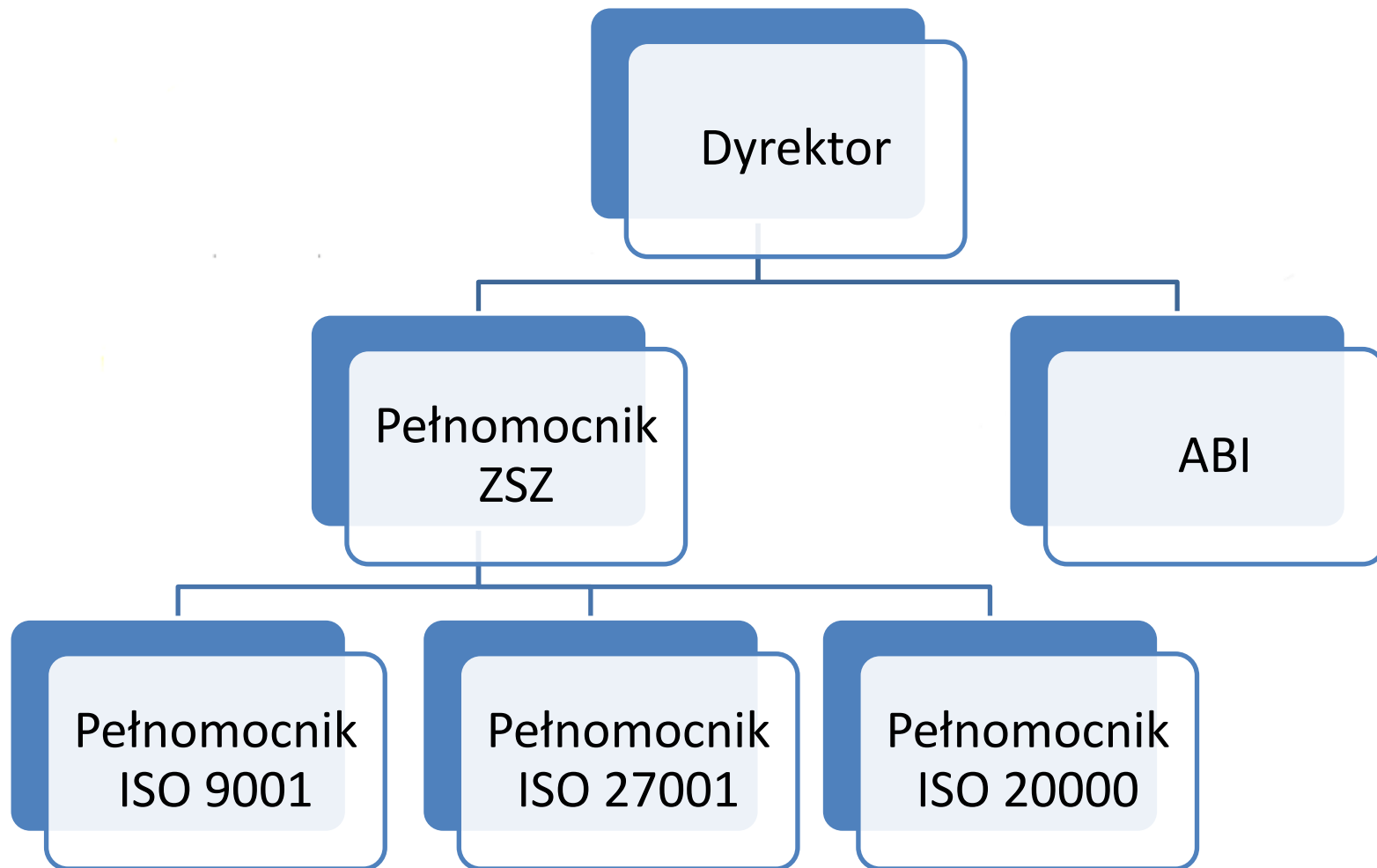
Certyfikacja ZSZ

19.04.2012 r.

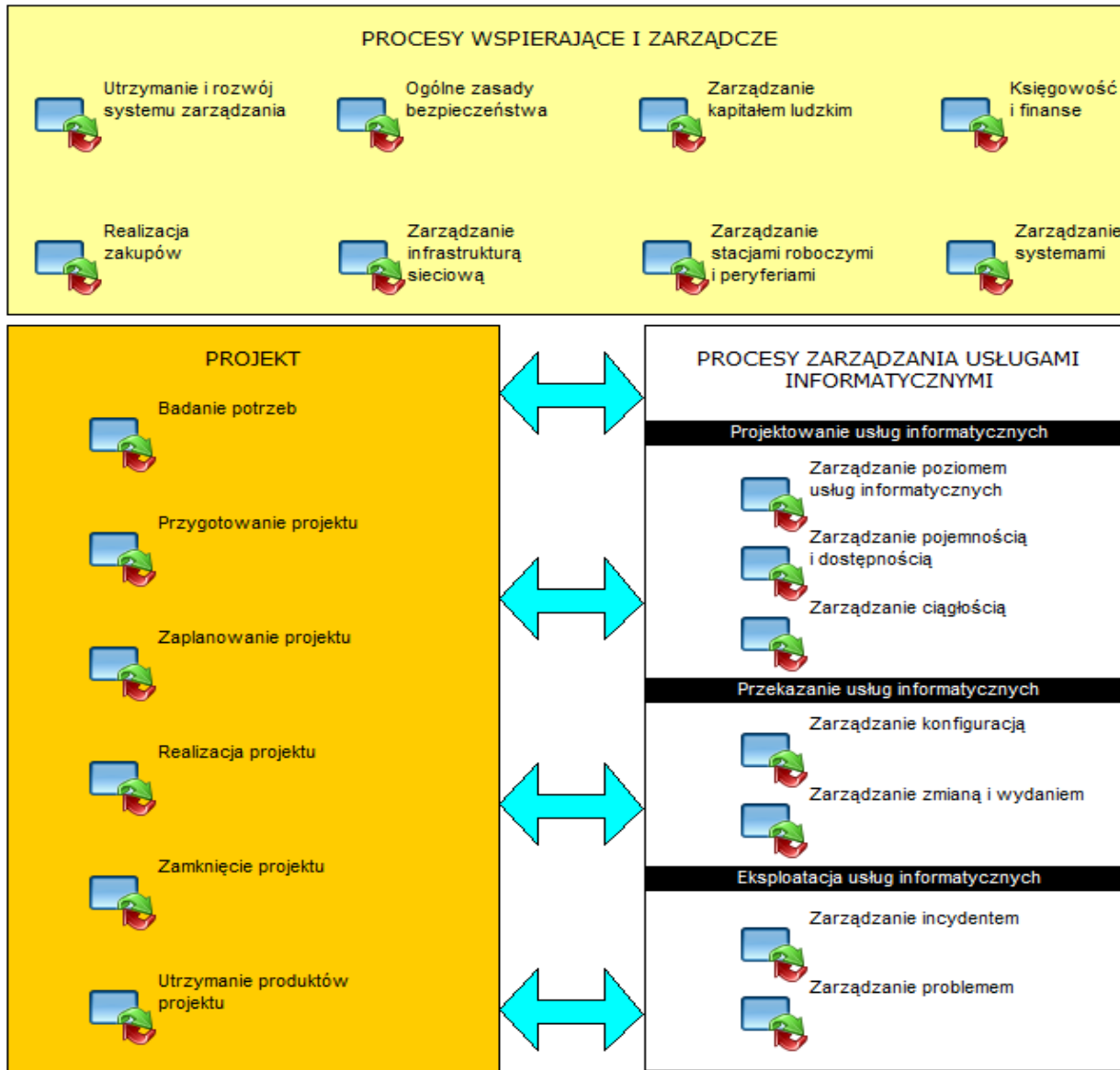
zakończył się z wynikiem pozytywnym audit certyfikujący wdrożonego w Śląskim Centrum Społeczeństwa Informacyjnego zintegrowanego systemu zarządzania obejmującego 3 standardy: PN-EN ISO 9001:2009, PN-EN ISO/IEC 27001:2007, ISO/IEC 20000-1:2005.

Nasza struktura ZSZ

Jakie mamy zdefiniowane procesy?

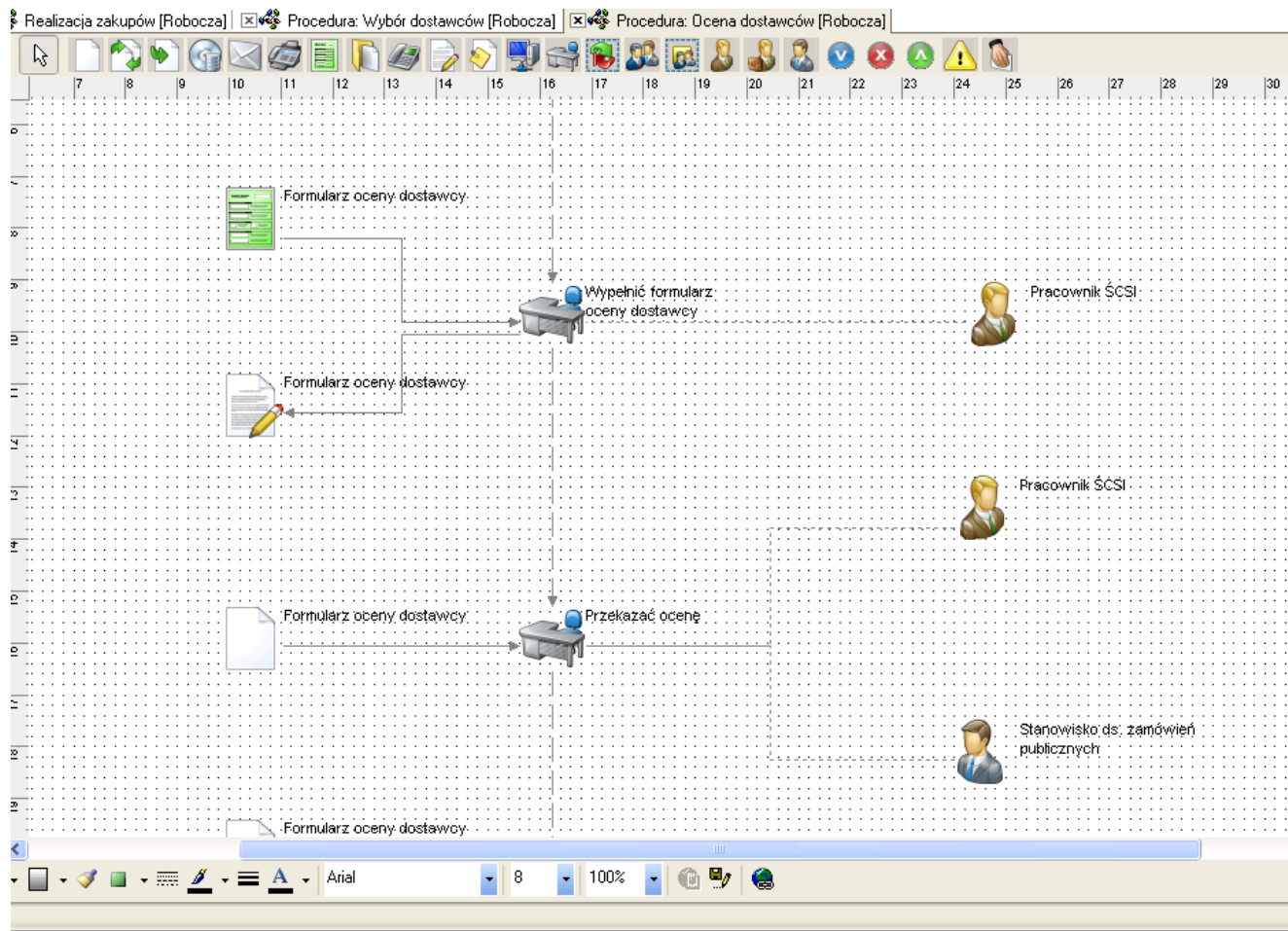

Struktura naszej dokumentacji ZSZ

- 📁 Procedura: Przeprowadzanie przeglądów ZSZ
 - 📄 Przegląd zarządzania
- 📁 Ogólne zasady bezpieczeństwa
 - 📁 Procedura: Zarządzanie ryzykiem
 - 📄 Analiza ryzyka 2012
 - 📄 Zasady oznaczania i postępowania z informacją
 - 📄 Metodyka zarządzania ryzykiem zał do szacowania ryzykiem
 - 📄 Zasady: Zasada czystego biurka i ekranu
 - 📄 Zasady: Zasady autoryzacji nowych środków przetwarzania informacji
 - 📄 Zasady: Zasady przebywania osób w pomieszczeniach
 - 📄 Zasady: Zasady używania telefonów i faksów
- 📁 Zarządzanie kapitałem ludzkim
 - 📁 Procedura: Rekrutacja pracowników i współpracowników
 - 📁 Procedura: Derekrutacja
 - 📁 Procedura: Planowanie, realizacja, ocena skuteczności szkoleń
- 📁 Realizacja zakupów
- 📁 Zarządzanie infrastrukturą sieciową
 - 📄 Zasady monitorowania parametrów środowiskowych
 - 📄 Zasady wpinania obcego sprzętu do sieci
 - 📄 Instrukcja: Praca w węźle dystrybucyjnym
 - 📄 Instrukcja: Aktualizacja oprogramowania (firmware)
 - 📄 Instrukcja archiwizacji konfiguracji urządzeń sieciowych
 - 📄 Instrukcja wykonywania zmian konfiguracji urządzeń sieciowych
 - 📄 Zasady prowadzenia audytów teleinformatycznych sieci
 - 📄 Zasady separacji środowisk testowych i produkcyjnych

Jak dokumentujemy procedury?

Nowe pojęcia dla pracowników

- Dokumentacja systemowa
- Klasyfikacja informacji
- Działania korygujące i zapobiegawcze
- Incydenty bezpieczeństwa
- Zapisy
- Usługi IT

Nowe zadania do wykonania

- Dokumentacja ZSZ
- Analiza ryzyka
- Plany ciągłości działania
- Przeglądy, audyty
- Raporty

Czego nie chcemy?

Jakie z tego mamy korzyści?

- Większa dbałość o jakość i bezpieczeństwo
- Standaryzacja
- Zwiększenie wiarygodności

Jakie są nasze plany na przyszłość?

- Doskonalenie
- Pomiary
- Audyty strony trzeciej
- Wdrażanie i certyfikacje

Dziękuję za uwagę

Beata Wanic

+48 32 700 78 16

scsi@e-slask.pl

Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego

ul. Powstańców 34, 40-954 Katowice

www.e-slask.pl

ŚCSi

Jesteśmy na Facebooku.
Polub nas.

Zintegrowany System Zarządzania w Śląskim Centrum Społeczeństwa Informacyjnego

Jarosław Krawczyk

Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego

**II Śląski Konwent Informatyków i Administracji
Samorządowej
Szczyrk, 18 października 2012 r.**

ISO/IEC 9001

ZINTEGROWANY SYSTEM ZARZĄDZANIA

Zarządzanie jakością

Zarządzanie Bezpieczeństwem
Informacji

ISO/IEC 27001

Zarządzanie usługami

Czym jest ISO/IEC 9001?

Norma ma zastosowanie w organizacjach, które chcą wykazać, że są zdolne w sposób ciągły dostarczyć wyroby spełniające wymagania klienta oraz przepisy prawne, a także chcą zwiększyć zadowolenie klienta przez skuteczne wdrożenie systemu zawierającego procesy stałego doskonalenia systemu.

Czym jest ISO/IEC 27001?

Międzynarodowa norma ISO 27001 określa wymagania związane z ustanowieniem, wdrożeniem, eksploatacją, monitorowaniem, przeglądem, utrzymaniem i doskonaleniem Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji.

Zalety normy ISO/IEC 27001

- Kompleksowe podejście do bezpieczeństwa informacji
- Brak szczegółowych technicznych wymagań
- Zabezpieczenie kluczowych obszarów uwarunkowane przeprowadzoną analizą ryzyka
- Brak uwarunkowań branżowych
- Skalowalność

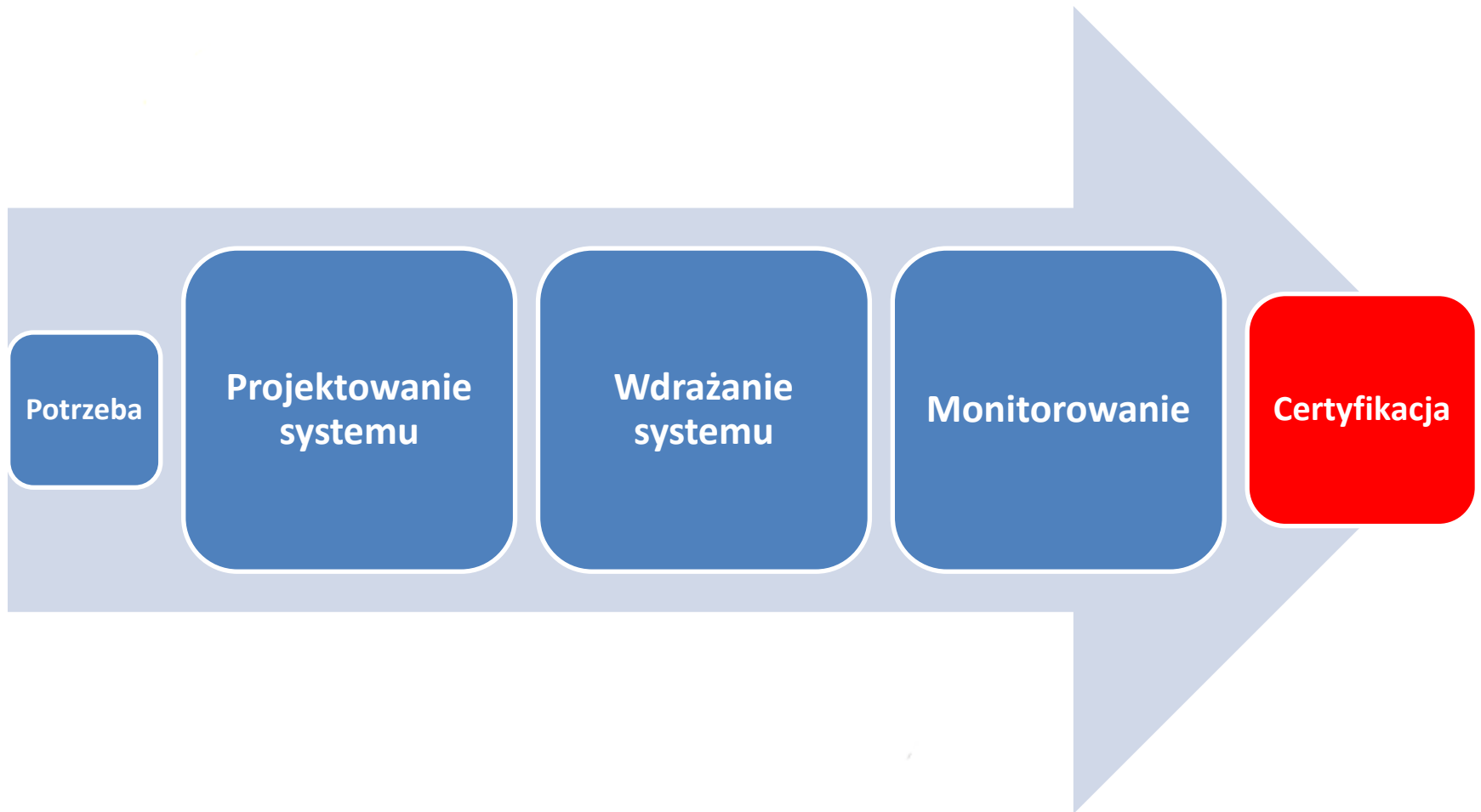
Czym jest ISO/IEC 20000?

Międzynarodowa norma ISO 20000 określa wymagania i wskazuje wytyczne w zakresie ustanowienia, wdrożenia, eksploatacji, monitorowania i doskonalenia Systemu Zarządzania Usługami Informatycznymi w organizacji.

Dlaczego ISO/IEC 20000?

- Podejście usługowe do organizacji
- Koncentracja na kliencie
- uzupełnienie wymagań normy ISO/IEC 27001
- Gwarancja jakości świadczonych usług IT
- Dowód kompetencji dostawcy usług IT
- Spełnienie wymagań prawnych

Proces implementacji

PROJEKTOWANIE SYSTEMU

- Audyt wstępny
- Identyfikacja usług
- Klasyfikacja usług
 - Usługi biznesowe
 - Usługi powszechne
 - Usługi techniczne

Usługi biznesowe

to zestawy funkcjonalności biznesowych, dostarczanych przez systemy IT, które są udostępniane na zewnątrz Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego

Zidentyfikowane: **8** usług

Usługi biznesowe

- **B_PeUP**
Dostęp do Platformy e-Usług Publicznych
- **B_HSM**
Dostęp do HSM sieciowego
- **B_LMS**
Dostęp do systemu e-Learning

Usługi powszechne

dostarczane są wszystkim obszarom biznesowym w jednolitym zakresie funkcjonalnym i parametrach jakości.

Są to usługi wspierające wewnętrzne procesy biznesowe Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego.

Zidentyfikowane:

11 usług

Usługi powszechne

- **P_SOD**
Dostęp do Systemu Obiegu Dokumentów
- **P_AD**
Utrzymanie domeny Active Directory
- **P_Usiec**
Utrzymanie udziałów sieciowych

Usługi techniczne

świadczone są wewnątrz IT, niewidoczne dla Klientów i są nastawione na wspieranie Usług Biznesowych IT i Usług Powszechnych IT.

Zidentyfikowane: **9** usług

Usługi techniczne

- **T_Backup**

Utrzymanie kopii zapasowych (backup)

- **T_Vmware**

Utrzymanie środowiska wirtualnego Vmware

- **T_LAN**

Utrzymanie sieci LAN

Dekompozycja usług

Usługa Biznesowa

```
graph TD; A[Usługa Biznesowa] --> B[Usługa Biznesowa]; A --> C[Usługa Powszechna]; A --> D[Usługa Techniczna];
```

Usługa
Biznesowa

Usługa
Powszechna

Usługa
Techniczna

Dekompozycja usług

Usługa Powszechna

```
graph TD; A[Usługa Powszechna] --> B[Usługa Biznesowa]; A --> C[Usługa Powszechna]; A --> D[Usługa Techniczna];
```

Usługa
Biznesowa

Usługa
Powszechna

Usługa
Techniczna

Dekompozycja usług

Usługa Techniczna

Usługa Techniczna

Usługa

- Każda usługa opisana w karcie usługi
 - Identyfikator usługi
 - Opis usługi
 - Odbiorca usługi
 - Parametry świadczenia usługi
 - Mierniki i wskaźniki
 - Elementy konfiguracji
 - Usługi wspierające
 - Plany awaryjne

- Identyfikacja i opis procesów
 - Zarządzanie poziomem usług informatycznych
 - Zarządzanie pojemnością i dostępnością
 - Zarządzanie ciągłością
 - Zarządzanie konfiguracją
 - Zarządzanie zmianą i wydaniem
 - Zarządzanie incydem/problemem

WDRAŻANIE SYSTEMU

- Wykorzystanie narzędzi informatycznych

Dostępne definicje

- Proces
 - Ryzyko
 - Środek kontroli
 - Punkty krytyczne
 - Obszar krytyczny
 - Grupy informacji
 - Zabezpieczenie

Zabezpieczenie

Sortowanie

nie sortuj

 Pokazuj tylko przypisane do mnie

- A.10.1.1 Dokumentowanie procedur eksploatacyjnych
- A.10.1.2 Zarządzanie zmianami
- A.10.1.3 Rozdzielanie obowiązków
- A.10.1.4 Oddzielanie urządzeń rozwojowych, testowych i eksploatacyjnych
- A.10.10.1 Dziennik audytu
- A.10.10.2 Monitorowanie użycia systemu
- A.10.10.3 Ochrona informacji zawartych w dziennikach
- A.10.10.4 Dziennik administratora i operatora
- A.10.10.5 Rejestrowanie błędów
- A.10.10.6 Synchronizacja zegarów
- A.10.2.1 Dostarczanie usług - wdrożenie, wykonanie i utrzymywanie SLA przez stronę trzecią
- A.10.2.2 Monitorowanie i przegląd usług strony trzeciej
- A.10.2.3 Zarządzanie zmianami usług strony trzeciej
 - A.10.3.1 Zarządzanie pojemnością
 - A.10.3.2 Odbiór systemów
 - A.10.4.1 System antywirusowy
 - A.10.4.1 Zabezpieczenia przed kodem złośliwym
 - A.10.4.2 Zabezpieczenia przed kodem mobilnym
 - A.10.5.1 Procedura archiwizacji i testowania kopii
 - A.10.5.1 System archiwizacji
 - A.10.5.1 Zapasowe kopie informacji
 - A.10.6.1 Zabezpieczenia sieci - zarządzanie i nadzorowanie
 - A.10.6.2 Bezpieczeństwo usług sieciowych
 - A.10.7.1 Zarządzanie nośnikami wymiennymi
 - A.10.7.2 Niszczenie nośników
 - A.10.7.3 Procedury postępowania z informacjami
 - A.10.7.4 Bezpieczeństwo dokumentacji systemowej
 - A.10.8.1 Polityki i procedury wymiany informacji
 - A.10.8.2 Umowy o wymianie informacji
 - A.10.8.3 Transportowanie nośników fizycznych
 - A.10.8.4 Wiadomości elektroniczne
 - A.10.8.5 Biznesowe systemy informacyjne
 - A.10.9.1 Handel elektroniczny
 - A.10.9.2 Transakcje on-line
 - A.10.9.3 Informacje publicznie dostępne
 - A.11.1 Polityka kontroli dostępu
 - A.11.2.1 Polityka Certyfikacji
 - A.11.2.1 Rejestracja użytkowników
 - A.11.2.2 Zarządzanie przywilejami
 - A.11.2.3 Zarządzanie hasłami użytkowników
 - A.11.2.4 Procedury dostępu użytkowników

A.10.1.2 Zarządzanie zmia...

Nazwa

A.10.1.2 Zarządzanie zmianami

Opis zabezpieczenia

Zmiany w środkach przetwarzania informacji i systemach powinny być kontrolowane.

Skuteczność zabezpieczenia

1 - zabezpieczenie organizacyjne

Stożenie wdrożenia

4 - zabezpieczenie wprowadzono formalnie, jest doskonałe i skuteczne

Wskaźnik efektywności

4

Procesy

- Mapa procesów
 - Procesy wspierające i zarządcze
 - Projekt
 - Procesy zarządzania usługami informatycznymi
 - Projektowanie usług informatycznych
 - Zarządzanie poziomem usług informatycznych
 - Zarządzanie pojemnością i dostępnością
 - Procedura : Definiowanie celów
 - Procedura : Monitorowanie i analiza
 - Zarządzanie ciągłością
 - Przekazanie usług informatycznych
 - Zarządzanie konfiguracją
 - Zarządzanie zmianą i wydaniem
 - Procedura: Rejestracja oraz zatwierdzanie zmiany i wydania
 - Procedura: Realizacja zmiany awaryjnej
 - Procedura: Obsługa, testowanie oraz zamykanie zmian i wydania
 - Eksploatacja usług informatycznych
 - Zarządzanie incydemem
 - Zarządzanie problemem
 - Procedura: Obsługa problemów
 - Procedura: Analiza incydentów
 - Procedura: Aktualizacja bazy wiedzy

- Implementacja procedur
- Doskonalenie systemu
- Rejestracja i klasyfikacja incydentów
 - Typ zgłoszenia
 - Priorytet

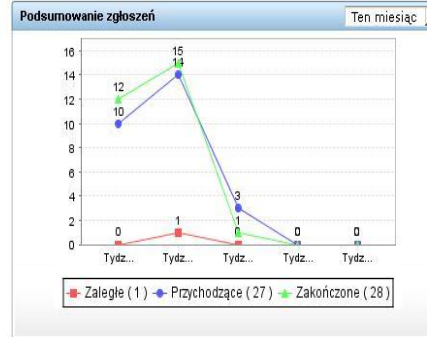
MONITOROWANIE FUNKCJONOWANIA

- Wykorzystanie narzędzi informatycznych

Helpdesk **Zasoby**

Zgłoszenia według trybu Tryb ▾

	Rozpoczęte...	Tymczasowo...	Zaległe
E-Mail	3	0	1
Formularz e...	1	0	0
Osobiście	0	0	0
Nieprzypisa...	1	0	0
Razem	5	0	1

Device Details | Device Notes

! **sekap-sod-scsi**

IP Address	10.10.2.21
Vendor	net-snmp
Category	Server
Type	Linux
Dependency	None
Poll Using	ICMP
Monitoring	5 Min
Sys Desc.	Linux sod-scsi.prv.sekap.pl 2.6....
Passwords	Click here to change

Tools Add To Google Map

Recent Alarms

! **CPU Utilization is 100%, threshold value for this mo...**

Availability 	Response Time 	Today's Packet Loss
CPU Utilization 	Memory Utilization 	Disk Utilization <p>Used Space : 54 %</p>

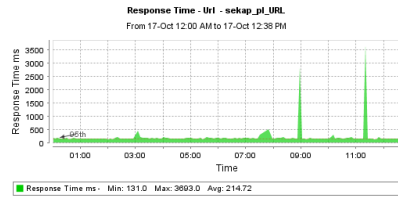
URL snapshot - sekap_pl

URL Details			
URL Monitor Name	sekap_pl	Status	Clear
URL Address	https://www.sekap.pl/home.seam	Type	URL
Next Poll at	Oct 17, 2012 12:40:49 PM	Match Content	Platforma SEKAP
Last Polled at	Oct 17, 2012 12:35:49 PM	Last Alarm	

Actions | Configure URL

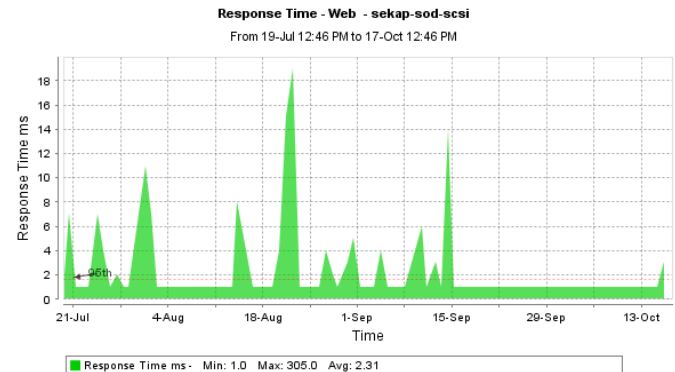
Availability

URL Response Time Graph

Period **Last 90 days** Start Time 9.00 Hrs End Time 21.00 Hrs

sekap-sod-scsi

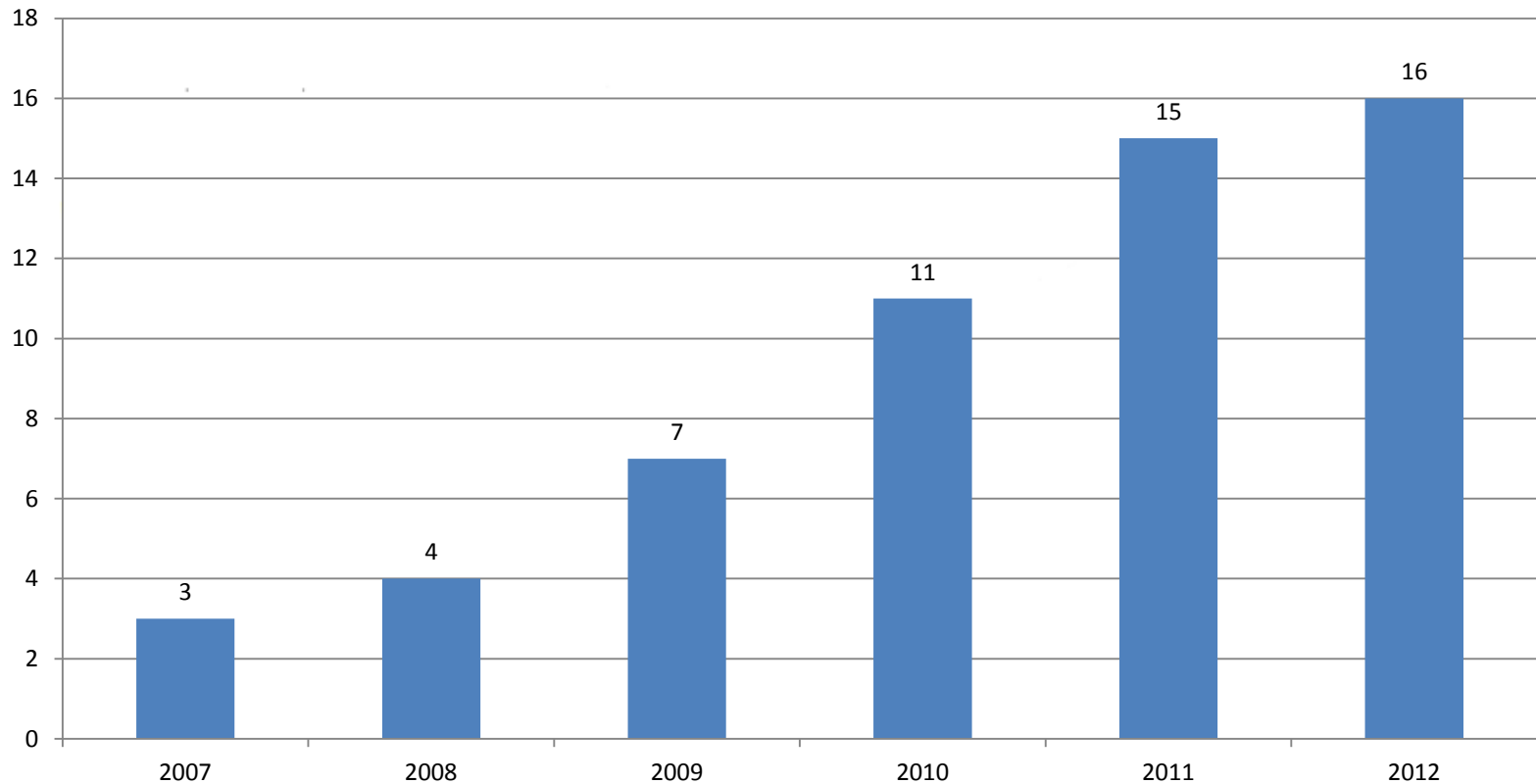
- Monitorowanie i pomiar
- Raporty i zestawienia
- Audyty wewnętrzne
- Testy
- Przegląd zarządzania

Dlaczego ISO/IEC 20000 ?

- Uporządkowanie działania własnej organizacji,
- Koncentracja na usługach, nie na technologii,
- Zmiana światopoglądu administratorów IT,
- Informatyka = biznes,

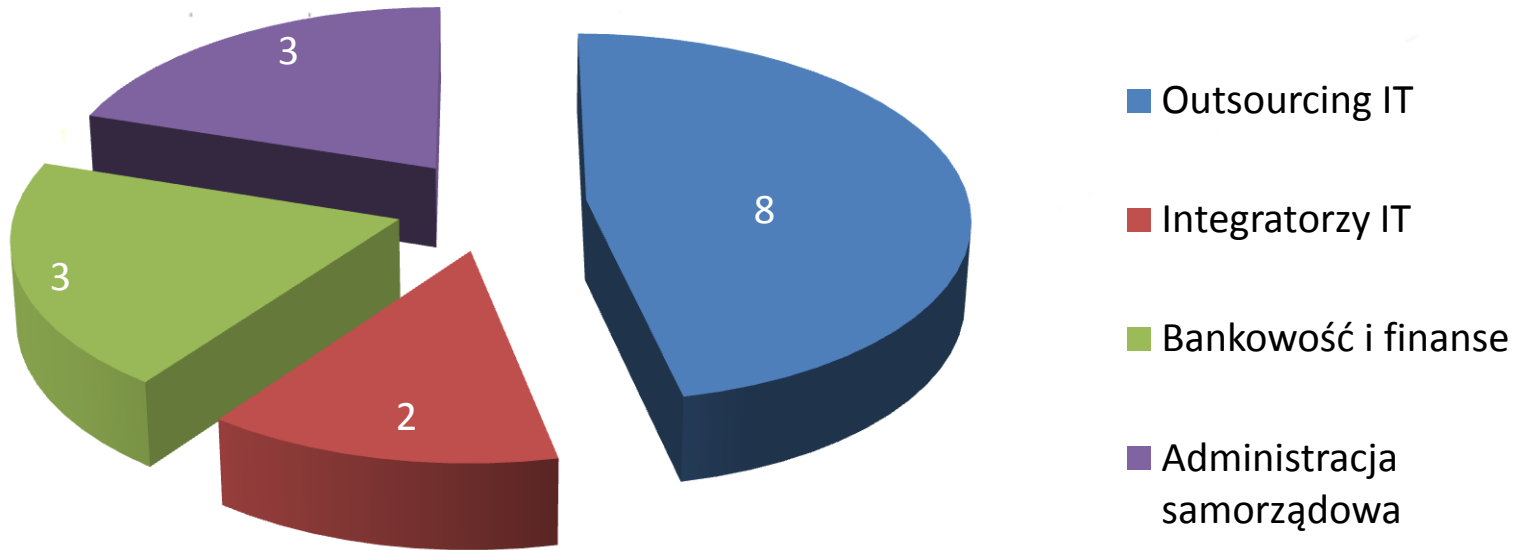
Odrobinę statystyki

Przyrost liczby certyfikatów ISO/IEC 20000;
PN-ISO/IEC20000

Statystyka

Podział branż certyfikowanych organizacji

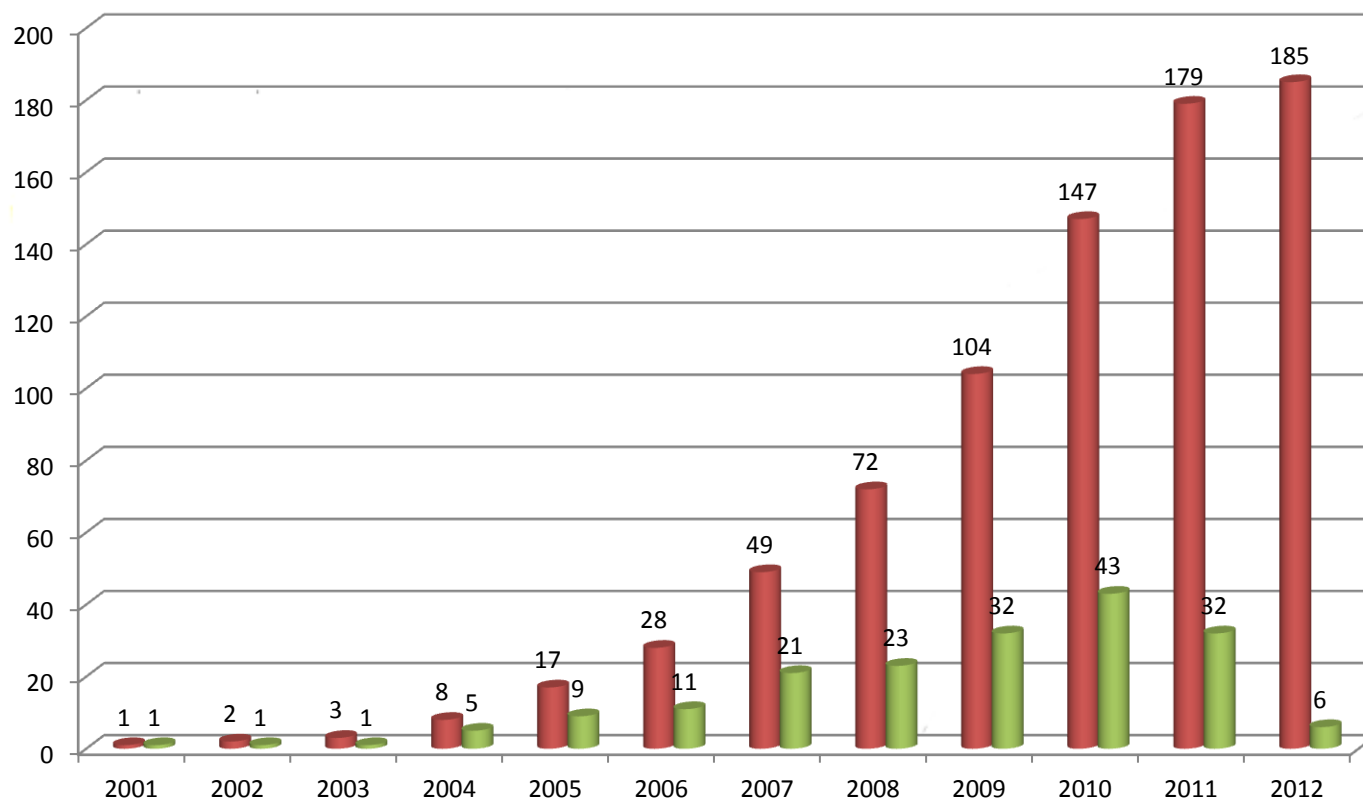
ISO/IEC 20000

Certyfikowane instytucje w Polsce

1. KGHM Polska Miedź S.A. O/COPI
2. Lukas Bank S.A
3. Bank Zachodni WBK S.A.
4. Bank Handlowy w Warszawie S.A.
5. HP Enterprise Services
6. itelligence Sp. z o.o.
7. Urząd Miasta Bydgoszczy
8. Transition Technologies S.A.
9. Advicom Sp. z o.o.
10. Urząd Miejski Wrocławia
11. Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego
12. Elpoinformatyka Sp. z o.o.
13. PN Standard s.j
14. Business Consulting Center Sp. z o.o.
15. itWorks S.A
16. ZETO Poznań

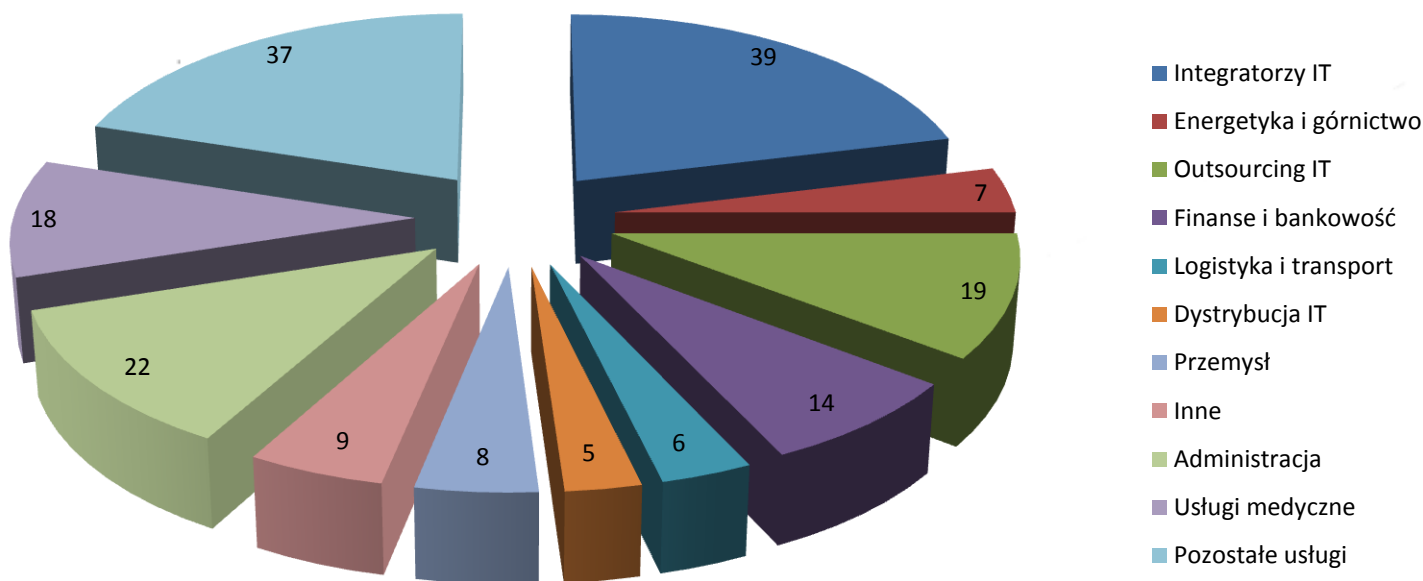
Odrobinę statystyki

Przyrost liczby certyfikatów ISO/IEC 27001; PN-ISO/IEC 27001

ISO/IEC 27001; PN-ISO/IEC 27001:2007

Podział branż certyfikowanych organizacji

Klucz do sukcesu

- Wsparcie kierownictwa
- Budowa świadomości usługowej w CAŁYM zespole
- Zaangażowanie zespołu
- Ukierunkowanie na zmiany
- Proces ciągłego doskonalenia

ISO/IEC 9001

ZINTEGROWANY SYSTEM ZARZĄDZANIA

Zarządzanie jakością

BS 25999
ISO/IEC 2301

Zarządzanie Ciągłością
Biznesu

ZSZ

Zarządzanie Bezpieczeństwem
Informacji

ISO/IEC 27001

Zarządzanie usługami

Dziękuję za uwagę

Jarosław Krawczyk

+48 32 700 78 16

scsi@e-slask.pl

Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego

ul. Powstańców 34, 40-954 Katowice

www.e-slask.pl

Jesteśmy na Facebooku.
Polub nas.

